

Longur á sjálvstýrisleið

ÁVÍSIR flokkar hava eftir orðaskiftinum um lögmannsrøðuna at døma eitt sindur ilt av, at javnaðarflokkurin nú hevur lagt seg á odda fyri sjálvstýrisstremban færoyinga. Hetta tykir okkum lög-ið. Fyri tað fyrsta er einki meira rímuligt, enn at vit, nú heimastýrislógin er troytt út í æsur, endurskoða stjórnarviðurskiptini og viðurskipti okkara við restina av ríkinum. Fyri tað annað er einki meira natúrligt enn hetta, at royna at vinna so nógv ræði sum møguligt á okkara egnum lívi og lagnum. Tjóðskaparliga og mentunarliga eru vit serstøk tjóð við fullum rætti til alt tað sjálvræði, vit ynskja. Spurningurin er, um og nær vit

skulu taka tey ymisku stigini fram móti størri og størri sjálvræði.

TEIR, sum finnast at, siga: »Best man vera sum er« ella siga teir: »Alt ella einki!«. Vit vita væl, at tað finnast nógv fólk í javnaðarflokkinum, sum væl kundu hugsað sær einar suveronar Føroyar heilt leysar av danska kongaríkinum. Men hetta sjónarmið hevur ikki undirtøku í fólkinum. Hevði hetta sjónarmið havt undirtøku, átti tjóðveldisflokkurin 17 og ikki 4 tinglimir. So einfalt er tað!

HINVEGIN er eingin ivi um, at hugsjónin um nógv størri sjálvræði, virðiligari og meira javnbjóðis støðu í ríkinum hevur stóra undirtøku millum manna. Tað er valla heldur ivi um, at flestu færoyingar upp á

longri sikt ynskja einar púra sjálvstøðugar og suveronar Føroyar. Tað er hesa gongd, vit longu nú skulu bígva okkum og menna okkum til.

HVUSSU menna vit okkum til sjálvræði? Tað gera vit millum annað við at taka alt meira sjálvstýri, so hvørt sum vit politiskt og fyrisitingarliga eru til reiðar til meira sjálv-ræði. Tað er altumráðandi, at tað er breiður meiriluti og stór undirtøka fyri hvørjum stigi longur fram á sjálvstýrisleið. Tað er tí beint av landsstýrinum at fyrireika nýggja skipan. Tá hesar fyrireikingar eru lidnar, eigur málið at verða lagt fyri Føroya lögting, ið eigur at hava endaliga og avgerandi orðið í spurninginum, hvussu langt vit skulu fara á sjálvstýrisleið í hesum umfari.

sosigaley

Dimmalætting

VEGGA
TÍÐIND

DAÐBLAÐIÐ

TURKA
KRUSKA

14. SEPTEMBER

FRIÐ FØROYAR

NORÐYSP

Dagblaðið og lögmannsrøðan

Dagblaðið skrivur enn einaferð um røðuna, sum Atli Dam, lögmaður, helt á ólavøku. Hesa ferðina er tað aftur ein j., sum undirskrivur oddagreinina. Uttan at vita við vissu, hvør rithøvundin er, so hevur Jógván Sundstein í báðum teimum bløðunum, har J. hevur undirskrivað oddagrein, skrivað navngivna grein á síðu 3.

Vist verður í hesi oddagrein á tað góða samarbeiði - »samrøður«, sum er í samgonguni. Bláðið skrivur:

»So var orðaskiftið á tingi um lögmannsrøðuna 1991. Næstan allir tingmenn høvdu orðið, fleiri tvær ferðir og nakrir høvdu eisini fleiri viðmerkingar. Nógur orð voru søgd, og nú aftaná kunnu vit royna at taka saman og gera upp virðið fyri føroyska samfelagið av tí, sum sagt varð.

Lögmannsrøðan sjálf víðger so gott sum øll samfelagsøki. Hon er eitt dokument frá landsstýrissamgonguni, sum greiðir frá verandi orðaskiftinum og komandi ætlanunum.

Samgongutíðmenn og landsstýrismenn tóku undir við tí, sum lögmaður bar fram á Ólavøku, og tyðiliga kom fram, at góður samrøður var millum samgonguflokkarnar báðar. Tað, at Fólka-flokkurin og Javnaðarflokkurin drógu eina línu undir orðaskiftinum, orkymlaði andstøðuna rættiliga nógv, tí næstan hvør einasti andstøðutíðingmaður brúkti part av síni talu til viðmerkingar - ofta satiriskar ella óvundsjúkar - um at samskiptið var so gott. Orðini hjá tingformanninum um, at samarbeiðið í hesi samgongu higartil hevði verið »eitt satt fornøyisli« gjørdist ein klassikari, og var endurtikið ferð eftir ferð

av fálíggum andstøðummonnum.

Lurtað var við spennandi eftir, um andstøðuflokkarnir mundu hava nakran konstruktivan kritikk og møguligar alternativar loysnir til tað arbeiði, samgongan og landsstýrið hevur úttit og ætlar sær at gera í komandi tingsetu.

Men har kom stórt sæð einki. Atfinningar voru, men mest snúðu sær seg um smærri mál. Lítið var av øðrum loysnum í samband við búskap, vinnulívstrupulleikar, arbeidssloysi, líkviditet og slík mál, sum nerva alt samfelagið.

Samgongan tekur tí hetta til eftirtektar og uppfatar orðaskiftið sum heimild til at arbeiða víðari á tí grundarlagi, sum niðurfelt er í samgonguskjali og ólavøkurøðu lögmanns og øðrum tilfari, sum komið er frá landsstýrinum. Í røðu síni bjóðaði lögmaður til samarbeiði á breiðum grundarlagi í

tingsalini. Ikki kann sigast, at hetta tilboð varð væl móttikið. Teir báðir stóru andstøðuflokkarnir vísu mest sum møguleikanum frá sær. Heldur meira positiv vóru signalini frá øðrum tingmann Kristiliga Fólkaflaksins og frá Sjálvstýrisflokkinum. Hetta er sjálvandi at fegnast um, tí vili til samarbeiði um ávísar loysnir gevur eisini møguleikar fyri ávirk-a n. »

Rætting

Í oddagrein í gjár eru nøkur tøl komin skeivt fyri. Vit skrivadu, at roknað kann við halli á komandi figgarlóg við 360 og møgulega 500 mill. kr. Um røddu tøl eru metingar fyri hallið á verandi figgarlóg. Hallið á figgarlógargruppskotinum fyri 1992 er mett til einar 100 mill. kr.

Fiskivinnustudningur

Um stutta tíð skal lögtingið víðgera uppskotið til figgarlóg fyri 1992. Hóast uppskotið enn ikki er almannakunngjørt, vita vit longu nú, at mest kollveltandi broytingarnar í uppskotinum eru skerjingar í studninginum til fiskivinnuna. Hóast vit ikki hava tey nágreiniliga tøl, so er talan um at minka henda studningin við millum 100 og 200 mill. kr. Hetta skal tó takast við fyri-varni. Enn er so bert gott hálvt ár runnið av hesum landsstýris-skeiðnum og enn hava teir báðir samgonguflokkarnir verið samdir um politikkin. Spurningurin er nú, hvussu verður, tá uppskotið til skerjing í fiskivinnustudninginum kemur fyrri! Tað er eingin loyna, at tað millum samgongutíðmenn er hørð mótstøða móti ein ov stór-ari skerjing av fiski-

vinnustudninginum. Hetta hoyrdu vit eisini undir víðgerðini av lögmannsrøðuni. Vit hava eisini sæð, hvussu tað hevur gingið undanfarna árin, har landsstýrið hevur ynskt at minka studningin. Tað fæst rætt og slætt ikki meiriluti fyri tí á tingi. Møguliga fer just hetta málið at elva til trupulleikar í samgonguni - alternativ við verður so tað, at landsstýrið verður tvungið til at sleppa einum parti av niðurskurðinum av studninginum til fiskivinnuna.